

stránce praktické pro naše poměry nejlepším příkladem boj francouzského lidu, je odpovědí na otázku aktivní podpory bojujícímu slovenskému lidu.

2. Jestliže slovenský pracující lid a slovenští soudruzi zdůrazňují svůj československý postoj, jednotu zájmů českého a slovenského lidu a ochotu vytvořit společný státní útvar, tím více je naší povinností vždy a všude hájit právo slovenského lidu ne na „kulturní autonomii“, nýbrž na naprosté sebeurčení až do odtržení. Slovenskému — i podkarpatorskému — lidu musí být dána možnost, aby se samostatně a dobrovolně rozhodl, chce-li vstoupit do svazku nové čsl. republiky jako skutečně rovnoprávný a samostatný činitel, nebo chce-li vytvořit svoji samostatnou socialistickou republiku. Je naší povinností hájit zájmy slovenského lidu proti jakémukoliv imperialismu se strany jistých českých kruhů, které by si opět rády udělaly ze Slovenska svou dojnou krávu. Vytvoření společného státu je možné jen na podkladě dobrovolnosti a skutečné rovnoprávnosti. Zájmy českého a slovenského pracujícího lidu jsou společné. Jejich nepřítel je také společný. Je věcí českého pracujícího lidu, je naší věcí, aby byly odstraněny z české strany všechny snahy otevřeně nebo zastřeně nepřátelské slovenskému lidu a aby oba svobodné národy mohly kráčet do budoucnosti stejnou cestou.

„Předvoj“, september 1944. AÚD KSČ Praha. 1944/39. Cyklostyl.

380

1944, október 1. Banská Bystrica. — Rozkaz čís. 1 Hlavného štábu partizánskych oddielov na Slovensku.

1. Hlavný štáb partizánskych oddielov — zriadenie.¹

Podľa uznesenia Slov. národnej rady a so súhlasom Hl. veliteľstva partizánov v Kijeve zriaďuje sa Hlavný štáb partizánskych oddielov na Slovensku v Banskej Bystrici (H.Š.P.).

2. P. náčelník štábu — ustanovenie.

Náčelníkom štábu partizánskych oddielov na Slovensku bol som ustanovený ja, Karol Šmidke.

3. Zástupcovia náčelníka štábu — určenie.²

Za mojich zástupcov určujem:

I. pplk. psb. Manicu Branislava

II. mjr. Daxnera Vladimíra.

4. Nočná inšpekčná služba — ustanovenie.

Nočnú inšpekčnú službu zadržia na deň:

1. X. 1944: por. pion. Ing. Šulc Bohumil,

2. X. 1944: npor. aut. Kmeť Ján,

3. X. 1944: npor. hosp. Dr. Rosenzweig Oleg.

¹ Hlavný štáb partizánskych oddielov na Slovensku sa utvoril 16. septembra 1944. Zprávu o tom priniesla „Pravda“ 21. 9. 1944. Slovenská národná rada oficiálne oznámila utvorenie štábu do Londýna depešou z 21. 9. 1944, v ktorej sa hovorí, že úlohou štábu je „koordinácia a jednotné vedenie všetkých partizánskych akcií. Na čele stoja slovenskí dôstojníci, ktorí majú v partizánskych bojoch skúsenosti a sovietskych veliteľov ako poradcov“. (SÚA Praha, PMR-L, sign. Slov. nár. rada. „Oto“. Skomolené.)

² V súvislosti s príchodom plk. A. N. Asmolova a R. Slánskeho do B. Bystrice sa na začiatku októbra 1944 Hlavný štáb partizánskych oddielov reorganizoval takto:

náčelník štábu: Karol Šmidke

I. zástupca nác. štábu plk. A. N. Asmolov

politický splnomocnenec: Rudolf Slánský

I. zástupca nác. pre mat. a fin. veci: pplk. Branislav Manica

5. Príslušníci part. oddielov — neprístočné chovanie.

Zistil som, že príslušníci partizánskych oddielov nechovajú sa a nevystupujú na verejnosti tak, ako sa majú chovať a vystupovať disciplinovaní príslušníci org. vojenských jednotiek. Každý si musí uvedomiť, že partizán má byť vzorom nie len občianskych, ale i vojenských ctností, lebo ako dobrovoľný bojovník za lepšiu budúcnosť národa predstavuje jeho výkvet. Podľa jeho chovania, vystupovania a činov naši spoluobčania posudzujú nielen celok, ale usudzujú i o budúcom spoločenskom zriadení v našom štáte. Partizáni musia už nielen svojím hrdinským bojom, ale vystupovaním a chovaním získať dôveru širokých vrstiev národa. Preto zakazujem každé svojvoľné výčiny jednotlivcov, ako i skupín partizánov. Každý partizán, nosiaci už či obč. alebo vojenský odev, musí sa na verejnosti chovať tak, aby svojím vystupovaním nepošpinil a neznevážil dobré meno partizánov a ideál, za ktorý bojujú.

Nariaďujem o tomto poučiť všetkých partizánov a ich predstavených. Všetci velitelia povinní sú dbať toho, aby toto nariadenie bolo čo najprísnejšie dodržiavané.

6. Partizánske legitimácie — vydávanie.

Každý partizán musí mať osobnú legitimáciu ako doklad o jeho totožnosti a príslušnosti k jednotlivému part. oddielu. Oprávnení vydávať legitimácie sú jedine velitelia jednotlivých part. oddielov, ktorí sú zodpovední i za to, že legitimácie dostanú len oprávnené osoby. Tlačivá legitimácií boli jednotlivým oddielom už vydané. Nakoľko by velitelia potrebovali ďalšie legitimácie, nech si ich vyžiadajú na HŠP.

7. Partizáni — prijímanie.

Prijímať novohlásiacich sa partizánov oprávnení sú len velitelia jednotlivých part. oddielov. Po prijatí a udelení legitimácie hlásia velitelia mená novoprijatých partizánov na HŠP. Nariaďujem, aby velitelia oddielov prijímali len také osoby, ktorých spôsobilosť a spoľahlivosť si dostatočne zistili a ich nevyhnutne potrebujú.

8. Spojky part. oddielov a HŠP — ustanovenie.

Veliteľstvo každého partizánskeho oddielu vyšle ihneď jedného spôsobilého muža k hl. velit. part. oddielov na Slovensku v Banskej Bystrici ako spojku, ktorá bude vykonávať spojenie medzi oddielom a Hl. štábom.

9. Úradné hodiny oddelení HŠP.

Nariaďujem, aby jednotlivé oddelenia vykonávali službu každý deň od 8 do 12 hod. a od 14—18 hod. Služba koná sa i vo sviatok a nedeľu.

10. Velitelia oddelení HŠP — hlásenie potrieb a personálu.

Žiadam všetkých veliteľov oddelení HŠP., aby si podali zoznam potrieb kanc. a iných, potrebných pre ich oddelenie. Súčasne nech mi hlásia počet a potrebu znalosti osôb, ktoré pre svoje oddelenie nevyhnutne potrebujú.

11. Predkladanie spisov k podpisu.

Vybavené spisy na podpis predkladajú mi prednostovia oddelení denne od ½11—½12 hodiny.

Náčelník štábu
Karol Šmidke v. r.

CPA IML Moskva. Kn. postup. 2560, d. 1, l. 5. Originál. Cyklostyl. — M. Kropilák, „Účast vojakov v Slovenskom národnom povstaní“, Bratislava 1960, s. 152—153. Faksimile originálu.

II. zástupca náčelníka,
prednosta 1. odd.: JUDr. Vladimír Daxner
námest. pobočník,
zástupca prednosta 1. odd.: por. JUDr. Ivan Trnovský.
(CPA IML Moskva, kn. postup. 2560, d. 30, l. 10.)